

ið gjerdi hana mest syndarliga, var Fólkafløkkurin, sum nú stendur á odda fyri loysingini.

Tá dugdu Føroyingarnir ikki at døma, og tá var tað fjeld av Fólkafløkksmönnum, sum biðaðu við sinum rættarsøkuin fyri at leggja sær fram fyri hægstarættin í Danmørk. Og tað var nettupp eitt, sum Fólkafløkkurin í sínari tíð ynskti, at vit skuldu hava tilfelags við Denum: rættarskipanin. Vit skuldu hava hægstarættin í Danmørk. Og tað er skilaligt at halda hetta. Okkara land er so lítið, víðurskiptini eru so trøng og hvør kennir so væl hvar annan, at tað hevði verið hin ringasta fløkja og versta eljukriggj, um vit nú skuldu skapað eina fullfíggaða føroyska rættarskipan. Vit tørva ikki at vera minni menn fyri tað. Men tað er so ofta í heimsins víðurskiptum, at hvør treingir til annan. Slikt eru mál, sum smáar tjóðir kunna hava til felags við aðrar stærra og nærskylðar tjóðir. Eitt annað er, at slikt víðurskipti kundi bætst um og bygst so upp, at tey kundu lagst á heimliga grund.

Á sama hátt er tað við lærdómi — og serliga hægri lærdómi. Vit hava ikki líkindi til at hava lærdar skúlar, universitet. Fyrst skulu nógvir pengar til, og so skulu vit hava lærarar, og teir hava vit ikki. Um ein er prestur ella sakførari, so er hann ikki fyri tað búgvín at vera lærari við lærdan háskúla, tað skal meira til enn so. Tað er eitt mál, sum er mest átróðkandi at hava aðrar at koma til við.

Sjálvandi kunnu vit koma til onnur lond, hóast sum tíðirnar nú eru, er mangan plásstrot við universitetini, og ungir menn mugu royna at koma til fremmand lond at finna sær lærdóm; men tað kostar. Hann ið pening hevur, kann gjalda fyri seg, men fyri hann, ið fátækur er, verður tað ógjøriligt at sækja hægri lærdóm. Vit hava havt statsborgararétt í Danmark, og so hava vit kunnað lært har og notið teir fyrminur, sum statsborgarar í landi hava, ta ið teir skulu fara at læra.

Sum sæst, eru okkara víðurskipti á ongan hátt Noregi og Islandi lík, teir hava alt slikt, hóast teir sjálvandi, sum aðrar tjóðir leita burtur aðrastaðni at økja um sín kunneleika.

Vit standa, sum víðurskiptini eru í dag, typtir í øllum. Vit ætla at byrgja okkum inni, og vit kunna ikki fara út um eina gatt, uttan at treingja til aðrar. Bara prentingarvíðurskipti okkara eru so ring, at tíðarskrift hjá loysingarmönnum úr Keypmannahavn mátti fara har niður, um tað skuldi fáast út.

Tit fáa

bestu málningina hjá okkum.

M. P. Jacobsens málaraðúð.

Frælsi.

(Framhald frá 1. síðu).

Vit siggja eisini, at Danir nú eru at koma á tal við sum líkamenn. Teir hava sætt, hvat fólkaatkvøðan meinar, og finnur eitt lögting aftur danskar sendimenn — t.v.s. eitt Løgting, sum hug hevur at samráðast og fáa fram eitt úrslit — so er ikki at ivast í, at vit fáa eitt gott grundarlag fyri samráðing og kunna fáa eitt stýrisslag fyri Føroyar, sum verður okkum at gagni.

Okkum tørvar, ikki sum loysingarmenn og Sambandsmenn meina, at koma á knønum krúpanði til Danir og biðja um náði. Vit koma ikki sum »húskallar« ella við undirlutakenslu, sum »Keypmannahavnarføroyingarnir«. Vit koma sum fríir og frælsir menn, ið ynskja eitt samarbeiði við eina brøðratjóð. Vit koyra burtur alt gamalt grugg, ið verið hevur hesi fólk imillum, reinska luftina og standa sum javnlíkar. Teir skulu ikki ráða yvir okkum, og vit standa bara ikki og krevja av teimum.

Vit eru lítill tjóð og vit hava gott at vóna úr samarbeiðinum og rættinum hjá stærra tjóð. Men vit vilja ikki bara »njóta«, vit vilja eisini lata, lata afturfyri tey rættindi, vit fáa. Tá eru vit frælsir og hava ikki fyri neyðini at skamma okkum. Vit eru gott gamalt norrønt fólk, av góðum bergi brotnir, av líka góðum kyni og slagi sum Danir, og vit eru frælsiselskandi fólk, vit

vilja rækja og rækta okkara egna og gera so, at vit bjarga okkum her heima hjá okkum. Ikki gera fólk okkara útlendskt, so tað rýmir av landinum og gerst fremmind her heima. Hetta mugu Danir vita og læra at kenna. Eisini Sambandsmenn mugu læra at siggja og akta hetta, teir eru Føroyingar eins og vit og gott fólk eisini.

Danir mugu ikki gerast hástórir og draga fram tað góða, vit nýta av teimum ella altíð koma sum lærumeistarar okkára.

Kemur slikt fram, sum kann fáa misløgini burtur, so er ikki at ivast í, at skil kann einaférd fáast millum hesi fólk.

Men Føroyingar, latið ikki villar loysingarmenn heilt taka tykkum av ráði. Tit hava verið skilafólk fyrr. Veljið eitt Løgting, sum er hugað at fáa eina ráðagerð við Danir aftur.

Hvørt mannsbarn veit, at vit eru ikki búnir at taka loysing. Eisini teir vita tað, sum siga seg vilja fremja loysingina. Teir vóru ikki loysingarmenn undan fólkaatkvøðuni, men teir hava verið so veikir, at teir eru skúgvadir í hana og tora ikki nú — kunna heldur ikki — venda aftur.

Latið tykkum ikki villa av útlanda-Føroyingum, sum tveita seg í armarnar á Fólkafløkkinum. Tað er tvætl og reyp, at vit kunna ikki gerast frælsir og fríir hóast vit ikki velja loysingina.

Sniður.

Veljið eitt Løgting, sum skil er í og tveitið av tykkum harðræðið Setið javnaðarmenn fjølmentar á Ting

Aðrar røddir

I Dimmalætting og Føroyatíðindi hava verið røddir frammi, sum ikki eru vanar at koma høandi frá sambandinum.

Poul Niclasen hevði góða sáttliga grein í Dimmalætting herfyri og Herluf B. Thomsen skrivar áhuga-verða grein í Føroyatíðindi 12. okt. Hesin seinri tekur so til orða:

»..... Og det samme har desværre ogsaa gjort sig gældende paa det kulturelle og nationale Omraade, hvor Sambandspartiet har ladet sig paadutte en Negativitet, som ingensteds hører hjemme o allermindest indenfor et kulturelt og nationalt vaagneude Folk. Dette Fugleskræmsel af en Sambandspolitik, som desværre saa mange Vælgere tror er Sambandspartiets virkelige Politik, maa væk, og det maa væk nu, hvor vi staar foran en Nystart i Forholdet til Danmark.«

Sleppa hesar røddirnar fram at sambandspolitikkinum í framtíðini? Tað verður áhugavert at vita.

Lýsing

Skipaieigarar verður hervið kunngjørt at ásamt er komið við bretska Ministry of Food um at frá 1. okt. kunna øll føroysk skip landa ísfisk í Bretlandi hetta árið út. Kravt verður tó at skipini hava útflutningsloyvi frá Útflutningsnevndini og halda sær treytir ið hari standa, tó soleiðis at skipini kunna landa í hvørjari vanligari bretska havn tey vilja við undantak av trolarunum við A. nr., sum mugu landa eftir nærri ásettum tærni í Fleetwood, Grimsby, Hull og Aberdeen og harav minst 3 hvønn túr í Fleetwood.

Hvør einstøk landing er av Ministry of Food strangliga treytað av fráboða verður telegrafisk gjøgn-um Skarðhamar Aberdeen minst 48 tímar áðrenn skipið kemur í bretska søluhavn (eisini fiskanøgð). Skipini skulu eisini fráboðast til Útflutningsnevndina hvørja ferð tey fara út at fiska (ella ferma) og tá selt er.

Tórshavn, 18. oktober 1946.

Útflutningsnevndin.

Hin føroyska grundlóg.

I bóklýginginum »Føroyar«, sum teir statslærda loysingarmennir sendu út í summar, stóð eisini millum annað eitt uppskot til grundlóg fyri Føroyar. Henda grundlógin var bara eitt »kopi« av hini dansku grundlógini, hon var bara kanska ein mun meira afturhaldandi enn hin.

Vit minnst á hin paragraffin um ognarrættin, ið er so stírdur og foroldaður, sum hugsast kann.

I hesum viðfangi kunna vit hugsa okkum, hvussu tann grundlógin verður, sum teir stóru Fólkafløkkshævdigarnir fara at smíða, tá ið loysingin einaférd eftir teirra ætlan fer at vinna.

Hana munu smámenninir í samfelagnum fara at lova og prisa.

Men latið teir bara velja Thorstein Petersen og hansara líkar, tá fáa teir at siggja eina grundlóg, sum dugir. —

Fiskimenn og arbeiðsmenn! hugsið um hetta, at velja tit Fólkafløkkin, so verður hann at skapa og skera til eina grundlóg, sum verður tykkum ein ring grundlóg.

Tá ið teir skulu fáa minkað um skattin hjá sær ella verja jørðina, tá hevur hin danska grundlógin, sum teir siga órættvíst varð skotrad inn á okkum, verið góð at skjóta seg inn undir og fáa hjálp og stuðul frá.

Nú ætla teir við einum minniluta í fólkinum og eftir einari fólkaatkvøðu, sum teir hava gjørt alt, teir kunna fyri at grugga og gera óklára, at skapa okkum eina grundlóg, sum vit øll skulu akta, um vit skulu tryggja liv.

Latið ikki ta ólukk henda, at hesin flokkur, sum aldri hevur verið at lita á, síðan hann tók við lívi, sleppur til at fáa meiriluta á Løgtingi og so skapa grundlógina, sum verður hvørjum arbeiðandi manni ein vanlukka.

Veljið Javnaðarmenn og Gamla Sjálvstýri, sum vilja miða ímóti at gera lógirnar rættvisar og til gagns fyri allar partar. Hesir flokkar vilja ikki loysingina, men vilja aftur fara sum fríir menn at tingast við Danir, koma til sátt og semju og finna fram á eitt fast og gott grundarlag at arbeiða á.

FØROYA

BRUNATRYGGING

Hús - innbúgv - vørur - verða tryggjað.

Skrivatovan er opin frá kl. 10-1 og 3-5.

Leygardag - - - 10-2.

Telf. 372.